

Akt nr:

P-E1a-0266

AU\$P-E1a-0266

116

P 1*0266

13829
Landbruksstyrelsen
den 19 OKT. 1921

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 29 juli 1921 för
avdikning av vattenskadade marker tillhörande hemmanen Helgered
i Starrkärrs socken av

ÄLVSBORGS LÄN,

ej mindre fastställt en av Lantbruksingenjören B.E. Hildebrand
den 1 mars 1920 upprättad plan med därtill hörande kostnadsförslag, än även
beviljat dels lån med tvåtusenniohundrasextio / 2.960:-/
kronor att utgå från 1921 års odlingslånefond och dels statsbidrag utan återbetalnings-
skyldighet med ettusenfemhundrafemtio / 1.550:-/
kronor att utgå från allmänna avdikningsanslaget för år
1921, varav hela beloppet kronor utgå från den för endast
~~frostminskning avsedda delen av förenämnda anslag~~, ha undertecknad, som enligt
företett protokoll, hållet den 24 maj 1918
av vederbörande intressenter utsetts till arbetsstyrelse — förtroendeman — för företaget
under iakttagande av gällande författningar i ämnet och av Kungl. Maj:t särskilt med-
delade bestämmelser, med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans väg-
nar, avslutat följande kontrakt, varigenom jag för egen del samt å vederbörande intres-
senter vägnar åtager och förbinder mig:

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den fastställda arbets-
planen med de ändringar, varom Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen efter framställning
må förordna,

142,214
21

att vid företagets utförande underkasta $\frac{\text{mig}}{\text{oss}}$ alla de villkor och den kontroll, som av Kungl. Maj:t eller Kungl. Lantbruksstyrelsen prövas lämpliga och nödiga, samt att gälda alla de av statsmedel icke utgående kostnader, som härav kunna förorsakas,

att påbörja vattenavlednings- och avdikningsarbetena före den 1 juni 1922 ,

att fullborda samma arbeten senast den 1 september 1923 ,

~~att fullborda odlingsarbetet senast den~~ ,

att genom egna kontanta tillskott, materialier, arbete eller på annat sätt bestrida vad utöver för ändamålet tillgängliga statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att vederbörligen underhålla de utförda arbetena, vad angår den vattenavledning och avdikning, vartill odlingslån beviljats, så länge någon del av lånet återstår ogulden, samt beträffande den vattenavledning och avdikning, vartill statsbidrag utan återbetalnings-skyldighet beviljats, intill dess sådan underhållsskyldighet kan vara andra i laga ordning ålagd, eller $\frac{\text{jag}}{\text{vi}}$ från underhållsskyldigheten befriats;

2:o) att i händelse ~~av~~ avvikelse, utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke inom därför bestämd tid fullbordats, utan att anstånd med detsammes utförande medgivits av Lantbruksstyrelsen, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit för lånet ställd, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits — beträffande lånet dock endast därest detta icke redan blivit fördelat på vederbörande fastigheter och antecknat i jordeboken — att på en gång eller efter hand inbetalas till statskontoret inom den tid, som bestämmes av Kungl. Maj:t ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen, till dess återbetalning sker;

3:o) att för den tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet, uppvisa den för företaget fastställda planen med därtill hörande betänkande jämte plan- och profilritningar;

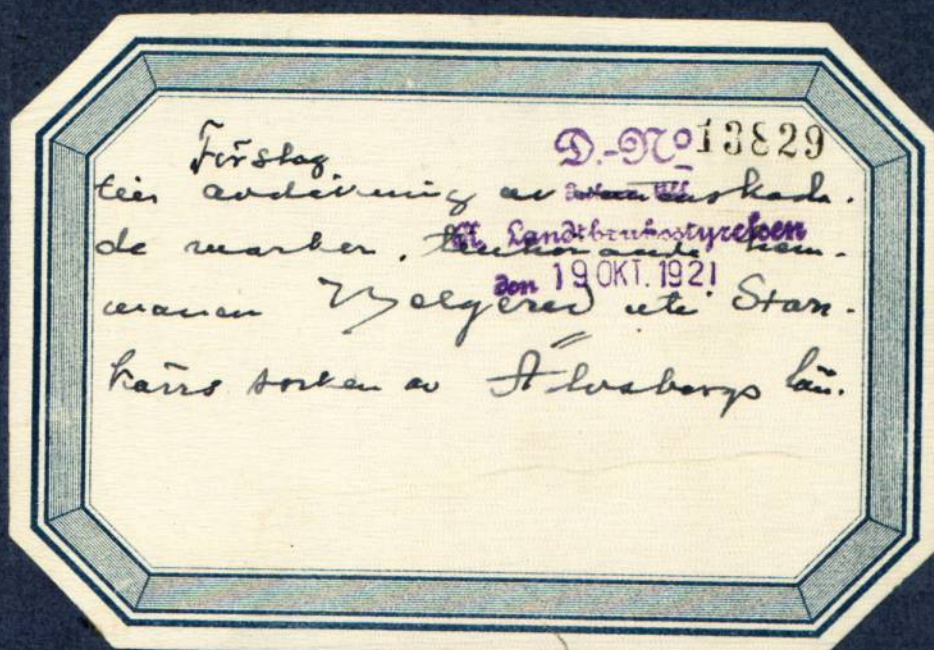
4:o) att ifråga om terminerna för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång ställa $\frac{\text{mig}}{\text{oss}}$ till efterrättelse Lantbruksstyrelsens därutinnan meddelade bestämmelser, och skall, därest icke Kungl. Maj:t, med avseende å särskilda förhållanden, prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret, intill dess vattenavlednings- och avdikningsarbetena äro vederbörligen avsynade och godkända;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till styrelsen överlämna bestyrkt kopia av de gillade ritningarna för arbetet samt bestyrkta avskrifter av därtill hörande godkänt betänkande och kostnadsförslag, ävensom att, därest någon avvikelse från den fastställda planen under arbetets utförande med vederbörlig tillåtelse vidtagits, innan sista delen av statsbidraget lyftes till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning, utvisande huru arbetet i följd av dylik avvikelse utförts;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader, av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av de för företaget erhållna statsmedel föranletts Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom vid kontraktsbrott för återbäring av lyftat statsbidrag, ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes,

P 1-0266

Avskrifte.

Följande den arbetsplan, som av Kungl. Majt. den 29 Juli 1921 fastställes med det tillägg att intressenterna för betryggande av trafiksäkerheten i ommärkta vägar utmed vägen C-D äro äro uppsatta enligt skyldigheten i vägens samt utföra det skydd av vägräntarna, som erfarenheten möjligen kan komma att vara erforderligt. Stork-hallen den 14 sept. 1921.

På Kungl. Hættbrukstygarens vägnar:

Albert Smith.

Förslag

till avdikning av vattenskadade marker, tillhörande hemmanen
H e l g e r e d uti Starrkärrs socken, Ale härad av Älvsborgs
län.

Sedan Konungens Befallningshavande uti Älvsborgs län under den 17/1 1918 förordnat mig att, jämlikt föreskrifterna i lagen om dikning och annan avledning av vatten den 20 Juni 1879, förrättade syn rörande avdikning av vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Helgered uti Starrkärrs socken och Ale härad, har sådan syneförrättning avslutats den 24 Maj 1918.

Denna syneförrättning har därefter vunnit laga kraft.

Av detta företag beröras:

1/4 mtl. Helgered Skattegården	Ägare: Carl Gunnarsson
1/4 " Helgered Skattegården	" Josef Aronsson.
1/4 " Helgered Skattegården	" Carl Eriksson
1/4 " Helgered Olof Persgården ...	" Isak Olsson o. Matilda Emanuelsdotter, Oskar Olsson, Alfred Antonsson o. Olivia Emanuelsdotter samt Oskar Valqvist o. Anna Valqvist.

Auskript.

Kungl. Lantbrukstyrelsen har denna dag dels medgivit äfven utförandet av skäckan a-o av diket C-D-E icke skall innefattas i det arbete, vartill statsunderstöd berijgats, dels ock förskrivit, att till företaget berijgade statsunderstöd skola minskas, länet från 2.960 kronor till 2.520 kronor eller med 440 kronor och statsbidraget från 1.550 kronor till 1.330 kronor eller med 220 kronor.

Stockholm den 26 februari 1924.

På Kungl. Lantbrukstyrelsens vägnar.

Albert Smith

På arkivet bekräftar:
L. Söderberg

Sedan samtliga intressenter i dikningsföretaget beslutat att till detsamma utförande i underdanighet söka statsbidrag, får jag för sådant ändamål, jämlikt gällande instruktion, härmed avgiva följande

B e t ä n k a n d e.

Orienterande

beskrivning.

Avdikningslägenheten är belägen omkring allmänna vägen något över en kilometer sydost från Älvängens järnvägsstation å Bergslagsbanan.

Anledningen

till vattenskadade.

De genom de vattenskadade markerna framgående avloppsdikena äro för små och illa underhållna.

Arealer

och jormän.

Den areal, som det är fråga om att torrlägga, utgör:

åker 8,135 hiar

Jordmänen är lermylla på lerbotten.

Avkastning

och jordvärden.

Vid den hållna syneförrättningen har uppskattats:

nuvarande avkastning till ^{276.01} 277,21 kr.

blivande avkastning till ^{567.75} 568,55 "

ökat avkastning till 291,34 "

Efter fem för hundra motsvara dessa avkastningssiffror

ett nuvarande jordvärde av ^{55201,20} 5544,20 kr.

ett blivande jordvärde av ¹¹³⁷¹ 11371,00 "

ett ökat jordvärde av 5826,80 "

Kostnadsberäkning.

Under bil.litt. C närslutes kostnadsberäkning för denna avdikning, slutande på:

arbetskostnad	3440,00 kr.
undersökning, betänkande m.m. ...	<u>255,00 "</u>
Tillsammans: 3695,00 kr.	

Nederbördsområde och vattenmängder.

Nederbördsområdet för ifrågavarande avloppsdiken, vilka luta åt skilda håll, är så obetydligt, att inga särskilda beräkning över framströmmande vattenmängd vid flod synas vara av praktisk nytta.

Lutningar och dimensioner.

Avloppsdikena äro tvenne.

Södra avloppsdiket, diket A - B, börjar 20 m. ovan sektion n:o 3, där bottenläget är + 8,02 m. i förhållande till det vid undersökningen använda horisontalplanet. Härifrån utlägges ny botten med lutning 1:1000 upp till sektion n:o 0, där nya bottenläget blir + 8,27 m.

Norra avloppsdiket, diket C - D - E, börjar 8 m. ovan sektion n:o 5 med bottenläge i + 6,55 m. ~~ixfärkx~~ Härifrån ny bottelinie med lutning 1:1000 upp till n:o 0 där bottenläget blir + 6,90 m. Härifrån starkare bottenlutning till punkt "a". Detta dike är gemensamt till sekt.n:o 0 + 88 m., vid norra sidan av utfartsvägen, där bottenläget blir + 6,82 m. Därefter enskilt dike till Karl Gunnarsson i Skattegården.

Bottenbredd överallt 0,30 m., sidolutning 1:1.

Broar.

Över Södra avloppsdiket inläggas brotrummor vid sekt.n:o 2,1 och 0 enligt ritningar.

Över Norra avloppsdiket inläggas brotrummor vid n:o 4 + 8 m. samt vid n:o 0 + 84 m., enligt ritningar.

Brotrumma i landsvägen över Norra avloppsdiket, vid sekt.n:o 0
behöver icke röras.

Avdikningens

effekt.

Genom de båda avloppsdikenas uppgrävande enligt förslaget vinnes
att de nu vattenskadade markerna befrias från nu ofta inträffan-
de översvämningar, samt bliva de så torrlagda att de med fördel
kunna täckdikas.

Avdikningens

laglighet.

Mot dessa avdikningars utförande lär icke möta något laga hinder.
Syneförrättningen rörande denna avdikning har vunnit laga kraft.
Då inga av de föremål eller omständigheter, vilka uti K.K.den
31/12 1879 uppräknas såsom kunnande utgöra hinder för beviljande
av tillstånd från det allmännas sida av detta företag beröras,
synes ej nödigt sådant tillstånd söka.

Arbetets

utförande.

Hela avdikningsarbetet bör vara fullständigt fullbordat inom ett
år, efter sedan statsbidrag till detsamma beviljats. Arbetet är
påbörjat.

De torrlagda markernas

framtida skötsel.

Härom lär intet särskilt vara att föreskriva.

Liknande med statsmedel understött

företag i närheten.

Vid hemmanen Tingberg m.fl.uti S:t Peders och Skepplanda socknar
har nyligen ett med statsbidrag understött avdikningsföretag full-
bordats.

Tillstyrkande.

Då ifrågavarande avdikning är alldeles nödvändig och till stor

nytta för intressenterna i densamma, tillåter jag mig vörd-
samt tillstyrka, att till arbetets utförande må beviljas stats-
bidrag, såväl lån ur odlingslånefonden som även anslag utan
återbetalningsskyldighet.

Detta betänkande åtföljes av:

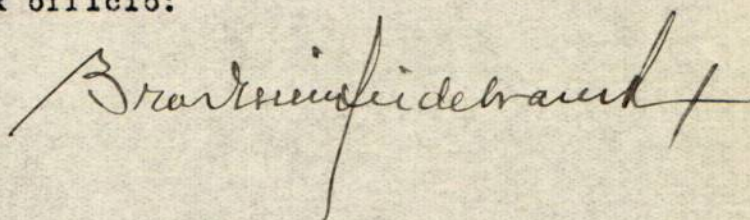
- 1:o) Översiktskarta i skalan 1:100000,-
- 2:o) Tabell. bil.litt. A,-
- 3:o) Ägobeskrivning m.m., tabell a o. b, bil.litt. B,-
- 4:o) Kostnadsberäkning, bil.litt. C,-
- 5:o) Avskrifter av vid syneförrättningen förda protokoll, ut-
låtande samt uppskattningslängd, bil.litt. D,-
- 6:o) Bevis att syneförrättningen vunnit laga kraft, bil.litt. E,-
- 7:o) Förening om sökande av statsbidrag, bil.litt. F,-
- 8:o) Ritningar i två blad.

Vänersborg den 1 Mars 1920.

Ex officio:

Bror Emil Hildebrand.

Vidimeras ex officio:

Tabell, A.

 Beskrivning - och värderingslängd över mark som torrläggs
tillhörande statsbidragsökanter.

nr.	Namn och ägares namn.	a - k - e - a - l.						Jordförbättrings värde	
		till annan		mark		Summa		gen. odling	avskattning gen.
		äker	odling	äker	odling	äker	odling		
		k:ar	ar	k:ar	ar	k:ar	ar	k:ar	övr.
14	Holgered Skatteq, Carl Gunnarsson	1	13,5			1	13,5	576	—
		558,5				558,5		471280	
		4	45			4	45	3544	80
14	Holgered Skatteq, Josef Grousson	1	44,5			1	44,5	791	—
14	Holgered Skatteq, Carl Eriksson	—	17			—	17	58	—
14	Holgered Olof Reng, Isak Olsson, Matilda Emanuelssdotter m.fl.	—	93,5			—	93,5	555	—
	Summa	8	13,5			8	13,5	582680	

Vänersborg den 20/2 1920

Bror Emil Willebrandt

Vidareutskick:

Bror Emil Willebrandt

Tabell.

Bil. lita. f.

	Hela ordnings-		Statsbidragsö-	
	företaget		kunder avdel	
	Areal	Värde	Areal	Värde
	h:ar	lar	h:ar	lar
Totalt vid undersökningen be- fintliga skick utgöres ordrik- ningsområdet av: åker	8	13,5	8	13,5
	8	13,5	8	13,5
Summa	8	13,5	8	13,5
Genom de föreslagna arbetenas utförande beräknas samma område kunna förändras till åker förbättrad	8	13,5	8	13,5
	8	13,5	8	13,5
Summa	8	13,5	8	13,5

Vänersborg den 20/2 1920

Brov Emil Hildebrand.

vidareutskick

Brov Emil Hildebrand

Bil. lili B.

Tabell, b,

utvisande statsbidragsökandes kostnader samt läne-
och auslagsbelopp.

nr	Succes och ägares namn:	Jordförhållning avdelt.		10% av jordför- hållningens avdelt		Beltager i kostnader för:				Succes kostnad		Auslag		Län					
		kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.				
1/4	Holgered Skattegård, C. Gunnarsson	878 3504	- 80	614 2481	60 36	991 925	38 12	1380		38 157	42 13	1029 7800	80 25	343 600	27 08	614 1200	02 17		
1/4	Holgered Skattegård, Josef Aronsson	4122	80	3095	96	889	70	858	66	720	-	192	55	2641	91	880	63		
1/4	Holgered Skattegård, Carl Eriksson					893	10					927	73	309	24	153	70		
1/4	Holgered Skattegård, Lars Olsson m. fl.	791	-	553	70	801	50	"	"	"	"	3463	826	13	278	71	557	42	
1/4	Holgered Skattegård, Carl Eriksson					61	12					6807		22	64	40	62		
1/4	Holgered Skattegård, Lars Olsson m. fl.	58	-	40	60	58	80	"	"	"	"	255	61	25	20	45	40	90	
1/4	Holgered Skattegård, Lars Olsson m. fl.							144	88			164	15	56	38	112	77		
1/4	Holgered Skattegård, Lars Olsson m. fl.	555	-	388	50	"	"	121	24	"	"	24	27	155	61	51	87	103	74
1/4	Holgered Skattegård, Lars Olsson m. fl.	5826	80	4073	76	1750	-	970	-	720	-	255	-	2695	-	1231	66	2463	34
1/4	Holgered Skattegård, Lars Olsson m. fl.					1950	-	1070	-	1380	-	4655	-	1171	66	246	84		
1/4	Holgered Skattegård, Lars Olsson m. fl.									720	-	3995	-	1331	66	2521	84		

Vänersborg den 20/2 1920

Bror Emil Hildebrand.

vidiseras ex officio.

Georg Fiederaust

Kostnadsberäkning för avdikning vid tremananen Hedgered
uti Starrkäres skogen av Årstorps län.

Läge	Längd	Typ	Meth.		Kub i	kostnad	Summa
Sträcka m.	m.	m.	botten. m.	laggna. m.	m.	kr.	
<u>Torrläggningkostnad (Fagsverketspris 800 kr.)</u>							
<u>1^a) diket F - B.</u>							
3	-	-	-	-			
-2	50-	1,50	0,30	3,30	lera	38- / =	38 -
-1	100-	1,75	"	3,80	"	203- "	203 -
-0	100-	1,30	"	2,90	"	178- "	178 -
Een brötk vid n ^o 2 i bruket väg enf. ritn.,						36 m ³	10- 360 -
Een d ^e vid n ^o 1 i d ^e						46 m ³	10- 460 -
Een d ^e vid n ^o 0 i d ^e						36 m ³	360 -
						<u>Summa</u>	<u>1599 -</u>
För oförutsedda kostnader ca 10%						151 -	
Pålägg för öfver 10%							
						<u>Summakostnad</u>	<u>1950</u>
<u>2^a) diket D - E.</u>							
5	-	-	-	-			
-4	50-	1,50	0,30	3,30	lera + gräs	55- / =	55 -
-3	50-	1,80	"	3,70	" "	123- "	123 -
						berg	15- 10- 150 -
-2	50-	1,40	"	3,10	lera	105- / =	105 -
-1	100-	1,30	"	2,90	"	150- "	150 -
0+88	12-				"	18- "	18 -
Een brötk. vid n ^o 4+8 i bruket enf. ritn.,						28 m ³	10- 280 -
						<u>Summa</u>	<u>881 -</u>
För oförutsedda kostnader ca 10%						89 -	
Pålägg för öfver 10%							
						<u>Summakostnad</u>	<u>1070</u>
<u>3^a) diket C - D.</u>							
0+88							
-0	88-	1,30	0,30	2,90	lera	138- / =	138 -
-C	130-	1,30	"	2,90	(Kl O-O+45: 45	203- "	~~203~~
						Pålägg för öfver 10% : 170 kr	540
Een brötk. i utfarten vid n ^o 0+84 enf. ritn.,						32 m ³	320 -
						trottoar	661 -
							<u>2720 -</u>
						<u>1194</u>	<u>3914</u>
						<u>593</u>	<u>3020</u>

	m ³ ikr. kostnad	Summa
	~~171~~ 595	3020
Isgr.	661 -	2720 -
För oförutsedda kostnader c:a 10%	3200	720
Förändringar omkr. 10%	59 -	1580 -
	~~102~~ 70	~~1580~~
4) Medersökning, förädlingsöbetänkande	3.740 00	255 -

Totalsumma torrläggningkostnad ~~1661~~
3995 00

Vänersborg den 20/2 1920

Bror Emil Hildebrand.

Vidimera ex officio:

Vid arbetsplanens fastställande har kostnader beräknats till 4655 : kronor.

Stockholm den 14 Sept. 1921.

På Kungl. Lantbrukstyreliens vägnar
Albert Smith.

Vidimera

ex officio:

Bror Emil Hildebrand

Avisköp. I samband med av Kungl. Lantbrukstyreliens denna dag med-
given ändring i arbetsplanen har
kostnaden för företaget beräknats
till 3.995 kronor. Stockholm den 26 februari 1924.

På Kungl. Lantbrukstyreliens vägnar:

Albert Smith.

På arkivet befinns:
L. Hildebrand

Avskrift.

Arvodesräkning för syneförrättning enl. dikningslagen för avdikning vid hemmanen Helgered uti Starrkärrs socken av Älvsborgs län.

För 18 kallelser á 0,20	3,60
" 45 fig åker, 8,135 h:ar, m/a 0,2 á 0,35	15,75
" uppskattning av nuv. o. bliv. jordvärde	7,87
" undersökning m.m.	25:
" profiler o. brorritningar	30:
" sammanträde	10:
" beräkningar o. kostnadsfördeln.	20:
.....	85,00
" uträkning av kartan	3,15
" kopia av plankarta, 2 ex.	12,30
" d:o av profil. o. brorritn., 2 ex.	25:
" avskrifter av handl., 15 ark	25:
betänkande för statsbidrag	50:
.....	112,30

Summa kronor: 227,67

Den, som med denna räkning icke åtnöjes, äger att inom sex månader härefter klander mot densamma anställa genom stämning till Ale häradsrätt. Helgered den 24 Maj 1918.

Bror Emil Hildebrand.

Arvode till godemän:

August Olsson i Grunhed:

resa t. Helgered o. åter, 1 mil	3,85	
1 dag	9,00	12,85

Johan Andersson i Nödinge:

resa t. Helgered o. åter, 1,6 mil ..	6,16	
1 dag	9,00	15,16

Kvitteras:

Bror Emil Hildebrand.

August Olsson.

Johan Andersson.

Vidimeras ex officio:

Bror Emil Hildebrand

Avskrift.

Protokoll fört vid syneförrättning, i överensstämmelse med föreskrifterna i lagen om dikning och anna avledning av vatten den 20 juni 1879, rörande avdikning vid hemmanen Helgered uti Starrkärrs socken, Alhärad av Älvsborgs län.

År 1918, den 24 maj, klöckan 10 f.m., inställde sig undertecknad, lantbruksingeniör, hos Carl Gunnarsson i Helgered, dit detta sammanträde var tillkännagivet, varefter förhandlades, som följer:

§ 1.

Ansökningen till denna förrättning samt Länsstyrelsens med anledning av densamma utfärdade förordnande upplästes. (Bil. litt. A)

§ 2.

Sakägarne voro till sammanträdet särskilt kallade och antecknades nu såsom närvarande: Carl Gunnarsson i Helgered, sökande till förrättningen, Josef Aronsson och Carl Eriksson i Helgered Skattegården samt J. A. Carlsson i Älvängen, enligt muntligt meddelande ombud för Josef Aronsson, - Alfred Antonsson, delägare i Helgered Olof Persgården ävensom ingenjören B. Burneij, enligt fullmakt ombud för övriga delägare uti Helgeres Olof Persgården.

Såsom gode män voro tillkallade och närvarande skiftesgodemännen Johan Andersson i Nödonge och August Olsson i Grunhed.

§ 3.,

Framställd fråga, om någon jävsanmärkning förekom emot förrättningsmannen eller de gode männen, besvarades med: nej.

§ 4.

Förrättningsmannen redogjorde för företaget samt för de undersökningar, han med anledning av det erhållna förordnandet verkställt. Plankarta över de vattenskadade markerna framvisades ävensom profilritningar med kostnadsförslag för arbetets utförande.

§ 5.

Carl Eriksson i 1/4 matl. Helgered Skatteg. förklarade, att han ansåge sig icke hava någon nytta av dikningsföretaget. Vidare yrkades allmänt, att ersättning skulle lämnas för jord, som till dike- nas förstörande åtgäinge samt för bortförande av jordupplag.

§ 6.

Härefter begävo sig synemän och intressenter ut på markerna i fråga, där synemännen uppskattade den förbättring, som genom dikningens utförande skulle beredas de vattenskadade markerna.

§ 7.

Efter återkomsten från markerna redogjordes för synemännens uppskattning, varefter synemännen enades om närslutne utlåtande, vilket för de närvarande upplästes. (Bil.litt.C och D)

§ 8.

Att styra med dessa dikningars utförande utsågs Carl Gunnarsson i Helgered.

§ 9.

Handlingar och ritningar rörande denna förrättning skulle förvaras hos Carl Gunnarsson i Helgered.

§ 10.

Intressenterna beslöto, att till detta företags utförande i underdånighet söka ernålla statsbidrag såväl lån som även anslag utan återbetalningsskyldighet, men ägde sökanden till förrättningen, att under avvaktan på statsmedelns låta snarast möjligt påbörja arbetet

§ 11.

Sedan härefter §§ 51 och 52 uti nu gällande dikningslag blivit för de närvarande upplästa, synemännens arvodesräkningar framvisade, förklarades nu, då ingen hade något vidare att till detta protokoll anföra, denna syneförrättning avslutad.

Helgered den 24 maj 1918.

Ex officio:

Bror Emil Hildebrand.

August Olsson.

Johan Andersson.

Vidimeras ex officio:

Bror Emil Hildebrand

Som förening icke lämpligen kunde åstadkommas rörande det företag, som åsyftar avdikning vid hemmanen Helgered uti Starrkärrs socken, Ale härad av Älvsborgs län, få synemännen rörande detta företag härmed avgiva följande

U t l å t a n d e.

Företaget är att anse som ett enkelt dikningsföretag enligt dikningslagens Kap. 1.

Emot företagets utförande synes icke möta något laga hinder.

Företaget avser, att genom fördjupning och förstorande av tvenne avloppsdiken inom hemmanen Helgered få av dessa dikeb beroende, nu vattenskadade marker, så torrladga att de med fördel kunna täckdikas.

Förrättningsmannen har upprättat plankarta över dessa vattenskadade marker, och därvid såsom vattenskadad medtagit all mark, belägen inom 1,35 m. höjd över dikenas medelvattenstånd, jämfört med en kurva, belägen 0,50 m. över högvattenståndet.

Förrättningsmannen har upprättat förslag till denna avdiknings verkställande och därvid funnit, att det nederbördsområde, vars överflödiga vatten skall genom ifrågavarande diken avföras, är så obetydligt, att särskilda beräkningar över avrinnande vattenmängd vid flod icke är av nöden.

Arbetet uti Södra avloppsdiket, diket A - B, börjar c:a 20 m. ovan avvägningspunkten n:o 3, och skall nya dikesbotten här läggas i höjdläget + 8,02 m. i förhållande till det vid undersökningen använda horisontalplanet, - härifrån utlägges ny botten med enlutning av 1:1000 upp till punkten n:o 0, där djupet under markytan skall vara 1,30 m. och dikesbottens läge + 8,27 m.

Över detta dike ombyggas trenne brotrummor.

Uti Norra avloppsdiket, diket C - D - E, börjar arbetet 8,00 m. ovan avvägningspunkten n:o 5, och skall nya dikesbotten här befinna sig i höjdläget + 6,55 m.. Härifrån utlägges nya dikesbotten med en lutning av 1:1000 till punkten n:o 0. Vid punkten n:o 0 + 88 m., d.v.s. vid nedsidan av brotrumman i utfartsvägen, skall nya dikesbotten innehava höjdläget + 6,82 m.

Bottenbredd tages överallt till 0,30 m., dock i berg och brotrum-

mor till 1,00 m. Sidelutning till 1:1, men i berget lodräta sidor. Över norra diket ombyggas tvänne brotrummor, enligt ritning.

Landsvägstrumman behöver icke ombyggas.

Fixpunkter finnas utsatta, för södra diket i stenvuren strax invid punkten n:o 0, i höjdläge + 10,00 m., - för norra diket, dels i ~~land~~ landsvägstrumman i läge + 8,23 m., dels i berget vid n:o 4, i läge + 8,68 m.

Synemännen hava uppskattat den förbättring, som genom dessa avdikningars utförande kommer att beredas de nu vattenskadade markerna, genom att söka bestämma dessa markers nuvarande och blivande nettoavkastning pr år, utvisande skillnaden förbättringen. Synemännen hava härvid i främsta rummet tagit hänsyn till markens resp. höjdläge över den bestämmande vattenytan, men även vid dess naturliga beskaffenhet och belägenhet i övrigt.

Med anledning, av vad sålunda förekommit, få synemännen rörande detta företag nu bestämma följande:

- 1:o) Den av förrättningsmannen upprättade plankartan skall ligga till grund för beräkningen av den areal, med vilken varje intressent skall i företaget deltaga.
- 2:o) Det av förrättningsmannen upprättade dikningsförslaget skall vid arbetets utförande noggrant följas.
- 3:o) Gemensamma kostnader för denna avdikning, nu och för framtiden, delas intressenterna emellan, efter som var och en av dem genom dikningens utförande erhåller förbättrad mark, sådan denna förbättring finnes uträknad uti synemännens hävdeförteckning och uppskattningslängd med de därtill fogade reparationslängderna.
- 4:o) På grund av terrängförhållandena måste emellertid avdelningar i dikningen göras, så att
diket A - B delas enligt repartitionslängden n:o 1,
diket D - E, från brotrumman i utfartsvägen ned till punkt n:o 5 delas enligt repartitionslängd n:o 2,
diket C - D bekostas ensamt av ägaren till Carl Gunnarssons
1/4 mtl. Helgered, samt
kostnaden för syneförrättningen delas enligt repartitionslängden n:o 3.

- 5:o) Hela dikningsarbetet skall vara fullständigt fullbordat inom två år, efter sedan detta utlåtande vunnit laga kraft, men, om statsbidrag till företagets utförande sökes, inom två år, efter sedan sådant bidrag beviljats.
- 6:o) Uppkastad dikesjord får ej läggas närmare dikets nya kanter än 1,00 m., och skall vara från dikenas närhet bortförd inom 5 år, efter sedan dikningsarbetet fullbordats, svarande härvid varje jordinnehavare för sin mark, mot ersättning av 30 öre pr kuikmeter, enligt särskild längd.
- Ur diket upptaget berg får ej läggas på åkerjord, utan uppstaplas å intill liggande impediment, - och iakttages vid sprängningen nödig försiktighet, så att skada å byggnader ej åsamkas, men skulle så ske, skall sådan skada ersättas.
- 7:o) För jord. som till dikenas förstörande åtgär, betalas ersättning till vederbörande jordägare, beräknad efter ett pris av 1800 kronor pr h:ar, enligt särskild längd.
- 8:o) För annan skada eller intrång, som vid dikningens utförande, med nödvändighet, vålla, betalas ingen ersättning.
- 9:o) Samtliga diken skola för framtiden, genom den valda tillsyningsmannens försorg, grundligt ränsas minst vart fjärde år. Vid sådana tillfällen uppkastat räns bortföres genast av vederbörande jordinnehavare, utan ersättning.

Beträffande missnöjes anmälände emot denna förrättning, samt förrättningens fullföljande gent emot anmält missnöje, hänvisas till §§ 51 och 52 uti lagen om dikning och annan avledning av vatten den 20 juni 1879.

Helgered den 24 maj 1918.

Ex officio:

Bror Emil Hildebrand.

August Olsson.

Johan Andersson.

Vidimeras ex officio:

Bror Emil Hildebrand

Ausklyft.

Hävedförteckning och uppskättningslängd öfver väfenskadade
marker Tillhörande hemmanen Helgered uti Storsjöns
socken, Åke härad af Årstorps län.

Ägofigurens n:o å plankartan	Hemmans, lägenheters och innehafvares namn samt jordens naturliga beskaffenhet	Areal hektar			Åfästning pr år o. har före torrläggningen	Åfästning pr år o. har efter torrläggningen	Skilnad = ökad afäst- ning pr år o. har	Åfästning pr år o. ägofigur före torrläggningen	Åfästning pr år o. ägofigur efter torrläggningen	Ökad afästning pr år och ägofigur = förbättring	Summor och repartition
		åker, som förbättra- ras	till odling föreslagen mark	annan mark							
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	<u>Södra diket.</u>										
	<u>1/4 mtl. Helgered.</u>										
	<u>Erik Gunnarsson.</u>										
1	åker, mylla, på lera	" 23			50	40	20	11 50	16 10	4 60	
2	" " "	" 16			40	40	30	6 40	11 20	4 80	
3	" " "	" 24			40	40	30	9 60	16 80	7 20	
4	" " "	" 43			10	40	60	4 30	30 10	25 80	
5	Tomt " "	" 04 5			50	40	20	3 45	5 25	1 50	
	<u>Summa:</u>	1 135	" " "	"	"	"	"	95 55	79 45	" "	49 90
	<u>1/4 mtl. Helgered.</u>										
	<u>Jörgen Eriksson</u>										
6	åker, mylla, på lera	" 20			60	40	10	12 -	14 -	2 -	
7	" " "	" 26			40	40	30	10 40	18 20	7 80	
8	" " "	" 26			10	40	60	2 -	14 -	12 -	
9	" " "	" 04			30	40	40	2 10	4 20	2 80	
10	" " "	" 20			50	40	20	10 -	14 -	4 -	
11	" " "	" 12			60	40	10	7 20	8 40	1 20	
12	" " "	" 04 5			40	40	30	1 80	3 15	1 35	
13	" " "	" 14			40	40	30	5 60	9 80	4 20	
14	" " "	" 21			50	40	20	10 50	14 40	4 20	
	<u>Summa:</u>	1 44 5	" " "	"	"	"	"	61 60	101 15	" "	39 55
	<u>1/4 mtl. Helgered.</u>										
	<u>Erik Eriksson</u>										
15	åker, mylla, på lera	" 04			50	40	20	3 50	4 40	1 40	
	<u>Trpt.</u>	" 04	" " "	"	"	"	"	3 50	4 40	1 40	

[illegible]

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	<u>Olof Persgårdén,</u>										
	<u>Sack Olson o. Matilda</u>										
	<u>Emanuelsdotter, Oskar</u>										
	<u>Olson, Alfred Antonsson</u>										
	<u>o. Olivia Emanuelsdotter</u>										
	<u>samt Oskar Valgrin</u>										
	<u>o. Anna Valgrin.</u>										
39	äker, mylla, på lea.	"	20		10	40	60	2 -	14 -	12 -	
40	" " "	"	20		40	40	30	8 -	14 -	6 -	
41	" " "	"	30		50	40	20	15 -	21 -	6 -	
42	" " "	"	045		40	40	30	1 80	3 15	1 35	
43	" " "	"	05		50	40	20	2 50	3 50	1 -	
44	" " "	"	11		60	40	10	6 60	7 40	1 10	
45	torrt " "	"	03		60	40	10	1 80	2 10	" 30	
	<u>Summa:</u>	"	995	"	"	"	"	34 40	65 45	"	24 45

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
	Sammandrag.											
	Södra diket.											
mät. 1/4	Helgered Skatteg.											
	Ead Gunnarsson	1	135	"	"	"	"	"	35 55	49 45	" "	49 90
	åker											
1/4	Helgered Skatteg.											
	Josef Gunnarsson											
	åker	1	445	"	"	"	"	"	61 60	101 15	" "	99 55
1/4	Helgered Skatteg.											
	Ead Ericsson											
	åker	"	17	"	"	"	"	"	8 10	11 "	" "	2 90
	Summa	2	45	"	"	"	"	"	105 25	191 60	" "	86 35
	Norra diket.											
1/4	Helgered Skatteg.											
	Ead Gunnarsson											
	åker	4	45	"	"	"	"	"	134 26	311 50	" "	174 24
1/4	Helgered Olof Persgård											
	Isak Olsson o. Astilda											
	Emanuel's döter m. fl.											
	åker	"	95	"	"	"	"	"	34 40	65 45	" "	24 45
	Summa	5	385	"	"	"	"	"	171 96	346 95	" "	204 99
	Sammariskt Sammandrag											
	Norra diket	2	45						105 25 ~~101 99~~	191 60	" "	86 35 ~~89 61~~
	Södra diket.	5	385						171 96	346 95	" "	204 99
	Summa	8	135	"	"	"	"	"	277 21 ~~249 95~~	568 55	" "	291 34 ~~294 60~~

Sålunda efter värdas förmåga uppkallat och rätt uträknat
betyga, Helgered den 24 maj 1918. ex. officio.

Prost. Emil Hildebrand.

August Olsson. Johan Anderson.

Vid närvarande, i offit.

Broder Hildebrand

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	<u>Repartition No 1</u>										
	Norra diket A- B								<u>kroner</u>		<u>procent</u>
1/4	Helgered Skatteg.	Carl Gunnarsson	deltager för förbättring av						49 90	med	57,84 %
1/4	Do	Do	Josef Aronsson " " "						99 55	"	45,80 %
1/4	Do	Do	Carl Ericsson " " "						2 90	"	9,36 %
									Suma: 86 35	"	100,00 %

	<u>Norra diket D- E No 2</u>										
1/4	Helgered Skatteg.	Carl Gunnarsson	deltager för förbättring av						177 24	med	86,46 %
1/4	Do	Olof Persgård, Isak Olsson									
		o. Halilda Emanuels dotter m. fl.	" " " "						27 75	"	13,54 %
									Suma: 204 99	-	100,00 %

Diket B- D.

Bekostas ensamt av Carl Gunnarsson för sam 1/4 mtl. Helgered Skattegården.

Helgered den 24 maj 1918.

Baron Emil Hildebrand.

	<u>Repartition. No 3</u>										
1/4	Helgered Skatteg.	Carl Gunnarsson	för förbättringar						221 14		45,90 %
1/4	Do	Do	Josef Aronsson " "						99 55		19,58 %
1/4	Do	Do	Carl Ericsson " "						2 90		1,00 %
1/4	Do	Olof Persgård, Isak Olsson m. fl.	" "						27 75		9,52 %
									Suma: 291 34	-	100,00 %

Helgered som van

Baron Emil Hildebrand.

Utdieneras ex officio.

Emil Hildebrand

Utdrag.

Bil.litt. E.

Till Konungens Befallningshavande uti Älvsborgs län.

För att, jämlikt för mig gällande instruktion, bifoga vederbörandes underdåniga ansökningar om statsbidrag till vattenavlednings- och avdikningsföretag, får jag härmed vördsamt hemställa om b e v i s att mot nedannämnda förrättningar, utförda enligt föreskrifterna i lagen om dikning och annan avledning av vatten den 20 Juni 1879, missnöje icke inom tid och på sätt, som uti § 51 av nämnde lag angivas, blivit hos Konungens Befallningshavande i Älvsborgs län anmält,

nämligen:

syneförrättning rörande avdikning vid hemmanen Helgered uti Starrkärrs socken,- Länsstyrelsens förordnande, märkt: n:o 6. Pag. 236. är daterat den 17/1 1918,- 1918. E.D. syneförrättningen är avslutad den 24/5 1918.

Vänersborg den 23 Mars 1920.

Bror Emil Hildebrand.

Att missnöje mot förestående av lantbruksingeniören B.E.Hildebrand verkställda syneförrättningar icke blivit inom laga tid härstädes anmält, betygar Vänersborg i landskansliet den 26 Mars 1920,

På tjänstens vägnar:

Nils Björkman.

Vidimeras ex officio:

Bror Emil Hildebrand

Avskrift.

Bil.litt. F.

Undertecknade förklara härmed, att vi till det företag, som avser avdikning vid hemmanen Helgered uti Starrkärrs socken av Älvsbergs län, önska erhålla statsbidrag, såväl lån som även anslag utan återbetalningsskyldighet.

Helgerd pr Älvängen den 24 Maj 1918.

Jesef Arenssen.

Karl Gunnarssen.

Karl Erikssen.

Bure Burneij.
enl.fullmakt.

Alfred Anderssen.

Bevittnas:

August Olssen.

Johan Anderssen.

Vidimeras ex officio:

Bertil Axelsson

Avskrift.

Bil.itt. B.

Fullmakt för ingenjören Bure Burneij att vid syn rörande torrläggning av vattenskadade marker, tillhörande hemmanen Helgered uti Star kärrs socken föra vår talan och vår rätt bevaka för våra gemensamt ägande andelar i hemmanet Helgered Olpf Persgården, samt även ingå förening särskilt beträffande sökande av statsbidrag, godkännande vi, vad ombudet lagligen gör och låter.

Göteborg den 21 maj 1918.

Osc. Wahlqvist.

Anna Wahlqvist.

Isak Olsson.

Matilda Olsson.

C. Oscar E. Olsson.

Bevittnas:

Clara Carlsson.

P. A. Bengtsson.

Undimieras ex officio

Bronkiesfidelbrand

889.70
296.56
593.14

Landskansliet.

E. D. 1920

Den, som med detta beslut icke åtnöjes, äger att hos Kungl. Maj:t däröver anföra underdåniga besvär, vilka böra vid talans förlust till Kungl. Jordbruksdepartementet inkomma sist före klockan tolv å trettionde dagen efter delfåendet härav, samma dag oräknad, eller om besvärstiden tilländagår på helgdag, näst därpå följande söckendag före klockan tolv på dagen, dock att menighet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärstid, ävensom att, om besvärstiden tilländagår på helgdag, inlämnandet må ske näst därpå följande söckendag före klockan tolv på dagen. Är och dag som ovan.

På länsstyrelsens vägnar

vagnar. *Mångren*

64. R. värd!

Sökanden.

Att, såvitt härskades för di diarinn utvisar, besvar
öfver detta utslag icke inom förskrifven tid, rik-
nad från den 11te Sept. 19⁸⁰, blifvit
här anförda, beögar å tjänstens vägnar.
Stockholm den 1de Okt. 19⁸¹

KOMBL JORDBRUKS-
DEPARTIMENTAL

No. 1: —
 " 3: —
 " 4: —
 Summa
 Tre kronor.

Uppläst i Stankäns kyrka söndagen den 11/7 19²

av J. Svanning

Intygs J. A. Svanning

p. l. O

214
21.

D. 90 13830
Inkom till

K. Lantbruksskattstyrelsen
den 19 OKT. 1921

Intyg.

Vi öfverlämnar härmed det Företag, som ännu andelning av
värdenshaddad mark, tillhörande hemmans
delgeres uti Starckens socken av Ålåsby
län.

Den värdens Företag kung. Majt genom värdens bud
den 29 juli 1921 anvisat statsbedry.

För jz härmed godkunnat av verkställande be-
skiktning riktiga. att delningsskatten är så-
långt framskridet att endast bebyggelsen av
härmed besträmmas utsläta jämla något yll-
igare sprängning, varför jz tillstyrker att ut-
anordnande av huseannans 3000: kronor
Vänersborg den 16. 10. 1921.

Bror R. Hildebrand

B e v i s

Över verkställd avsyning av arbetena för avdikning av vattenskadad mark
hörande till hemmanet Helgered i Starrkärrs socken, Älvsborgs län.

Planen fastställd den 29 juli 1921.

Statsunderstöd:

statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av 1921 års anslag 1.550 kronor;
lån av 1921 års odlingsfond 2.960 kronor.

Kontrakt om arbetets utförande antaget den

Fastställd arbetstid till den 1/9 1923.

Vid av undertecknad den 12 december 1923 verkställd avsyning av
ovan avgivna arbete iaktogs följande avvikelser från den fastställda
planen:

1/ Södra avloppet A-B.

Vid 0+60 m. var diket 24 cm. för grunt och vid 0,21 cm. för grunt,
med vilket mått den vid 0 uppförda trummans botten även överte^sg det
i planen angivna bottenläget för densamma. Bottenläget för vägtrum-
man vid 1 var å nedströmssidan 10 cm. för högt.

2/ Norra diket C-D-E.

Med utgångspunkt från översidan av täckhallen på landsvägstrummans
uppströmssida, vilken punkt uppgavs vara den å ritningen angivna
fixen +8.23 m. (fixar fännes ej utmärkta) befanns att diket var
vid 4.33 cm. för grunt, vid 2+40 m. 35 cm. för grunt och 50 cm. för
snävt i dagen, vid 1+50 m. 25 cm. för grunt, vid 0+20 m. 44 cm. för grunt.
Det för ringa djupet finge till dels tillskrivas uppgrundning eller
igenslamning.

Vägdiket mellan 0 och a hade blott varit föremål för upprepning
till i medeltal 20 cm. under den å ritningen angivna botten.

Botten för trumman vid 4+15 m. hade 35 cm. och den för trumman
vid 0+85 m. 8 cm. för högt läge. Föreskrivet räckverk utmed diket in-
vid landsvägen var ej anbragt.

Med dessa brister å det utförda arbetet var företaget icke av be-
skaffenhet att kunna förordas till godkännande.

Vänersborg den 27 december 1923.

[Handwritten signature]

214/21
Gållant den 5 nov 1926

U. 4/6 21

19121
Inkom till
K. Lantbruksstyrelsen
den 26 OKT. 1926

B E V I S.

över verkställd avsyning av vattenavlednings- och avdikningsarbete enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den II maj 1926 angående det företag, som avser avdikning av vattenskadade marker hörande till Helgered i Starrkärrs socken av Älvsborgs län. Planen fastställd den 29 juli 1921.

Ändring däri medgiven av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 26 februari 1924.

Statsunderstöd:

statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av 1921 års anslag 1330-kr. lån av 1921 års odlingslånefond 2520- kr.

Kontrakt om arbetets utförande antaget den 8 november 1921.

Fastställd arbetstid till den I september 1923.

Förlängd arbetstid till den I september 1924

medgiven av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 26 februari 1924.

Vid den av undertecknad den 8 oktober 1926 verkställd avsyning av ovan angivna arbete har detsamma befunnits utfört i överensstämmelse med den slutligen fastställda arbetsplanen, varför företaget i sin helhet förordas till godkännande.

Vänersborg den 16 oktober 1926

Nils Gustafsson

Extra lantbruksingeniör.

samt att för odlingslånet, ävensom vid kontraktsbrott för återbäring av därav lyftade medel, avlämna sådan skuldförbindelse och säkerhet, som av Statskontoret antagas;

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Helgered för Alvången den 16 Okt. 1921.

Karl Gunnarsson

Att Lantbrukaren Carl Gunnarsson i Helgered

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intygas:

Karl Nilsson

Karl Nilsson

Adress: Alfängen

Adress: Alfängen

Med stöd av Kungl. brevet den 29 juli
1921 antager Kungl. Lantbrukstyrelsen, å
Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta kon-
trakt. Stockholm den 8 november 1921.

Willebrord Linderström
Föredragande.